

EESTI LAIRIBA ARENDUSE SIHTASUTUS

2018. AASTA KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

Juriidiline aadress:	Harju 6 10130 Tallinn Eesti Vabariik
Registrikood:	90010094
Telefon:	372 6310555
Faks:	372 6310556
E-mail:	info@elasa.ee
Veebileht:	www.elasa.ee

Audiitor:	BDO Eesti AS
Aruandeaasta algus ja lõpp:	01.01.2018 - 31.12.2018

Sisukord

Konsolideerimisgrupi tegevusaruanne	3
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne	5
Konsolideeritud bilanss	5
Konsolideeritud tulemiaruanne.....	6
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	7
Konsolideeritud netovara muutuste aruanne	8
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted.....	9
Lisa 2 Raha	13
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed.....	13
Lisa 4 Maksud	13
Lisa 5 Tütarettevõtte.....	13
Lisa 6 Põhivara.....	14
Lisa 7 Kasutusrent.....	16
Lisa 8 Laenukohustised	17
Lisa 9 Võlad ja ettemaksed.....	17
Lisa 10 Sihtfinantseerimine	18
Lisa 11 Tulu ettevõtlusest.....	19
Lisa 12 Muud tulud ja akumuleeritud tulem.....	19
Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud	19
Lisa 14 Tööjõukulud	19
Lisa 15 Tehingud seotud osapooltega	20
Lisa 16 Pikaajalised eraldised.....	20
Lisa 17 Käibevara ja lühiajalised kohustised.....	20
Lisa 18 Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded	21
Juhatuse allkirjad 2018. a konsolideeritud majandusaasta aruandele	25
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne.....	26
ELA SA konsolideerimata müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le	28

Konsolideerimisgrupi tegevusaruanne

Käesolev tegevusaruanne kajastab konsolideeriva Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutuse ja konsoliteeritava Estwin Projektijuhtimise OÜ tegevusi 2018. majandusaastal.

Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus (SA) asutati 11.08.2009 ning kanti Äriregistrisse 28.08.2009.

Sihtasutuse asutajad on: Elion Ettevõtted AS, Elisa Eesti AS, Eltel Networks AS, EMT AS, Ericsson Eesti AS, Levira AS, Televõrgu AS ja Tele2 Eesti AS.

Vastavalt asutamisotsusele ning põhikirjale on SA eesmärkideks:

- Lairiba võrgu loomine ja arendamine, sealhulgas lairibavõrgu kavandamise, planeerimise, projekteerimise ja ehitamise korraldamine;
- Lairiba võrgu opereerimine ning jätkusuutliku majandamise ja haldamise korraldamine;
- Eelmärgitud eesmärkide täitmiseks vajalike finantsvahendite hankimine, sealhulgas, kuid mitte ainult asutajatelt, sihtasutuse majandustegevusest, erinevatest toetusfondidest ja abiprogrammidest.

Vastavalt põhikirjale ja asutamisotsusele lähtub SA eelmärgitud eesmärkide täitmisel muuhulgas järgmistest põhimõtetest:

- Lairiba võrgu ülesehitus peab tagama elektroonilise side infrastruktuuri ühtse ja tervikliku toimimise;
- Kõigile sideettevõtjatele peavad olema tagatud võrdsed võimalused võrgule juurdepääsuks ning olemasolevate võrkudega sidumiseks/ühendamiseks;
- Tagatud peab olema sideettevõtjate poolt tehtud investeeringute kaitse ning tegutsetakse konkurentsi põhimõtteid järgides.

Estwin Projektijuhtimise OÜ (EWP) asutati ja kanti Äriregistrisse 31.08.2010.

EWP omanik on 100% Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus.

EWP tegevusalaks on lairibavõrgu ehitusprojektide juhtimine ning sellega seonduvad tegevused.

2018. majandusaastal oli kontserni tegevusteks uute võrkude planeerimine ja ehitus ning valminud võrkude haldamine ning rendile andmine.

Rajatavate võrkude ehitust finantseeritakse Euroopa Liidu toetusfondide ja kontserni enda vahenditest. Võrgu haldamise ja hooldamise kulud kaetakse SA poolt klientide käest saadavatest rendituludest.

Aasta lõpu seisuga oli valmis ehitatud ca 5800 km mikrorustikul ja fiiberoptilistel kaablitel baseeruvat võrku.

2018. aastal valmisid objektid, milliste osas olid hankelepingud allkirjastatud 2017. aasta sügisel, kokku 14 objekti Eesti erinevates piirkondades. Samuti viis sihtasutus 2018. aastal läbi 12. hanke, leidmaks kuuete uuele objektile projekteerija/ehitaja. Hanke võitnud ehitajatega sõlmiti 2018 sügisel, peale finantseeringu saamist, võrkude ehituse lepingud vastavalt ette antud lähteülesandele nn. võtmed kätte meetodil (st hind sisaldab valmis võrku, millele on antud kasutusluba, ning tööd sisaldavad mh projekteerimist, materjalide soetamist, paigaldust, seadustamist jms). Lisaks kooskõlastati erinevate huvigruppidega täiendav baasvõrgu arendusvajadus aastateks 2019-2020 ja tehti vajalikud planeeringud, mis on aluseks 13. hankele. Nimetatud hankega saab realiseeritud esialgu püstitatud baasvõrgu rajamise plaan, kuid arvestades tehnoloogia arengut (ennekõike 5G kasutusele võtmine), tekib tõenäoliselt lähiaastatel vajadus baasvõrku edasi arendada.

Majandusaastal jätkus SA valminud võrkude rendile andmine sideettevõtjatele. Jätkati kasutusele võetud infosüsteem KeyCom ja teiste infosüsteemide täiustamist ning parendamist. 2019. aastal planeerib kontsern läbi viia 13. hanke võrkude ehituseks ning jõuda ka hanke võitnud ehitajaga lepinguni peale vajalike rahastamisotsuste saamist. Seoses võrkude valmimisega suureneb pidevalt SA poolt valmisvõrkude rendile andmine sideettevõtjatele ja asutustele ning sellega seoses kasvab SA käive.

2017. aastal algas SA-l kohtuvaidlus Konkurentsiametiga tootetingimuste osas, kus SA ei nõustu Konkurentsiameti ettekirjutusega lõdvendada tootetingimusi. Vaidlus jätkus 2018. aastal seisukohtade vahetamise ja kohtuistungitega. Tänaeks on pooled vaidlust lõpetamas kompromissiga, milline vajab veel erinevate riigiasutuste ja kohtupoolset heakskiitu.

Sihtasutus avaldab oma tegevusega seotud infot jooksvalt oma kodulehel www.elasa.ee.

Juhatuse hinnangul kontserni tegevuskeskkonna üldine (makromajanduslik) areng ei mõjuta negatiivselt kontserni majandustulemusi lähitulevikus. Pigem on interneti levikul üha rohkematesse eluvaldkondadesse positiivne mõju kontserni majanduslikule seisukorrale, kuna aasta-aastalt suureneb vajadus kiire ja kvaliteetse internetiühenduse järele. Lisaks toetab uute tehnoloogiate kasutusele võtmine jätkuvad fiiberoptilise kiu rendi vajaduse kasvu ja seeläbi ELASA-le kuuluva baasvõrgu efektiivsemat kasutamist. Samuti ei tohiks tõusetunud vaidlused ja nende võimalik tulem omada märkimisväärset mõju kontserni majandustegevusele.

Uute võrkude ehitusetapil on kontsernil võimalused uut võrku rajada hooajalised tulenevalt talveperioodist, s.t. alates maa külmumisest kuni sulamiseni ei ole võimalik teostada ehitustöid. SA hilisemale majandustegevusele pärast võrkude valmimist – valguskaablikiudude väljarentimisele ei ole märkimisväärsed hooajalisi või majandustegevuse tsüklilisusest tulenevaid mõjusid.

Kontserni tegevusega ei kaasne negatiivseid keskkonna- ega sotsiaalseid mõjusid.

Kuna kontsern oma tegevuses ei arvelda välisvaluutades, ega osta ise olulises mahus tooraineid, siis ei ole valuutakursside või toorainehindade muutumisel otsest mõju kontserni majandustegevusele. Kaudselt võivad toorainehinnad ja valuutakursid mõjutada kontserni poolt tulevikus tellitavate ehitusmaterjalide maksumust, kuid arvestades materjali hinna osakaalu võrgu kogumaksumuses ei ole sellel eeldatavasti olulist mõju kontserni tegevusele. Kuna nt nafta baasil toodetavate materjalide (fiiber, mikrotoru, plastikdetailid) võimalik hinnatõus avaldab sarnast mõju kogu maailmas, siis võib eeldada, et selle negatiivse mõju kompenseerib tootearendustöö.

Kontserni keskmine töötajate arv aruandeperioodil oli 5 (2017:5) töötajat. Kontserni arvestatud tööjõukulude kogusumma ilma sotsiaalmaksuta oli 292,8 (2017: 263,3) tuhat eurot, sealhulgas juhatuse liikmetele aruandeperioodil arvestatud tasud 66 (2017: 58) tuhat eurot. Nõukogu liikmetele tasusid ei makstud.

Priit Soom
Juhatuse liige

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

	lisa	31.12.2018	31.12.2017
Varad			
Käibevara			
Raha	2	666 032	1 024 990
Nõuded ja ettemaksed	3	175 255	207 608
Varud		3 590	7 035
Kokku käibevara		844 877	1 239 633
Põhivara			
Materiaalne põhivara			
Telekommunikatsioonivõrgud		7 652 291	6 828 274
Muu materiaalne põhivara		369	929
Kokku materiaalne põhivara	6	7 652 661	6 829 203
Immateriaalne põhivara	6	86 278	115 489
Kokku põhivara		7 738 938	6 944 692
Kokku varad		8 583 815	8 184 325
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	8	834 640	1 213 590
Võlad ja ettemaksed	9	174 643	256 436
Kokku lühiajalised kohustised		1 009 283	1 470 026
Pikaajalised kohustised			
Pikaajalised laenukohustised	8	5 496 017	4 735 719
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	10	239 960	239 960
Pikaajalised eraldised	16	1 267 187	1 267 187
Kokku pikaajalised kohustised		7 003 164	6 242 866
Kokku kohustised		8 012 446	7 712 892
Netovara			
Reservkapital		256	256
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	12	471 178	331 616
Aruandeperioodi tulem		99 935	139 561
Kokku netovara		571 369	471 433
Kokku kohustised ja netovara		8 583 815	8 184 325

Lisad lehekülgedel 9 kuni 24 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud tulemiaruanne

	lisa	2018	2017
Tulud			
Tulu ettevõtlusest	11	1 574 850	1 640 172
Muud tulud		2 399	8
Kokku tulud		1 577 249	1 640 180
Kulud			
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivara valmistamisel		98 000	139 000
Kaubad toore materjal ja teenused		- 203 513	- 337 967
Mitmesugused tegevuskulud	13	- 205 435	- 217 783
Tööjõukulud	14	- 384 631	- 351 828
Põhivara kulum ja väärtuse langus	6	- 527 377	- 548 686
Muud kulud		- 159 161	- 103 785
Kokku kulud		-1 382 117	-1 421 049
Põhitegevuse tulem		195 132	219 131
Finantskulud			
Intressikulud		- 95 197	- 79 570
Kokku finantskulud		- 95 197	- 79 570
Aruandeperioodi tulem		99 935	139 561

Lisad lehekülgedel 9 kuni 24 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

	lisa	2018	2017
Rahavoog põhitegevusest			
Aruandeperioodi põhitegevuse tulem		195 153	219 155
Makstud intressid		- 95 218	- 79 594
Põhivara kulum ja väärtuse langus	6	527 377	548 686
Pikaajaliste eraldiste muutus	16	-	110 143
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		35 799	656 875
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus		- 81 792	- 122 283
Kokku rahavoog põhitegevusest		581 318	1 332 982
Rahavoog investeerimisest			
Investeeringud põhivarasse, omafinantseeringu arvelt (*)	6	-1 235 241	-1 099 435
Investeeringud põhivarasse, sihtfinantseeringu arvelt (*)		-6 633 112	-7 677 999
Kokku rahavoog investeerimisest	6	-7 868 353	-8 777 435
Rahavoog finantseerimisest			
Saadud põhivara sihtfinantseerimine EL toetustest (*)	10	6 633 111	7 677 999
Tagastatud põhivara sihtfinantseerimine EL toetustest (**)	6, 10	- 86 382	-
Saadud laenud	8	1 171 933	1 035 525
Saadud laenude tagasimaksed	8	- 790 586	- 442 634
Arvelduskrediidi saldo muutus		-	- 91 781
Kokku rahavoog finantseerimisest		6 928 077	8 179 109
Kokku rahavood		- 358 958	734 657
Raha muutus		- 358 958	734 657
Raha perioodi algul	2	1 024 990	290 333
Raha perioodi lõpul	2	666 032	1 024 990

(*) Real kajastuvad perioodi rahavood, millest osa seostub eelneva perioodi projektidega.

(**) Tagastatud sihtfinantseerimise summa kajastub Lisas 6 kui põhivara ümberklassifitseerimine (omafinantseeringu osa suurenemine).

Lisad lehekülgedel 9 kuni 24 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud netovara muutuste aruanne

	Reservkapital	Akumuleeritud tulem	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2016	256	860 804	861 060
Garantiireservi moodustamine eelmiste perioodide al	-	- 529 187	- 529 187
Aruandeperioodi tulem	-	139 561	139 561
Saldo seisuga 31.12.2017	256	471 178	471 433
Aruandeperioodi tulem	-	99 935	99 935
Saldo seisuga 31.12.2018	256	571 114	571 369

Lisad lehekülgedel 9 kuni 24 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

ELA SA 2018. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega, mida täpsustavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

2018. a konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad ELA SA (emaettevõtte) ning tema tütarettevõtte Estwin Projektijuhtimise OÜ finantsnäitajad (kontserni struktuur on esitatud lisas 5).

Konsolideeritud aruannete koostamine

Konsolideerimise põhimõtted ja korrigeerimised

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud emaettevõtte valitseva mõju all oleva tütarettevõtte finantsnäitajad. Elimineeritud on kõik kontsernisisesed nõuded ja kohustised, kontserni ettevõtete vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid. Vajadusel on tütarettevõtete arvestuspõhimõtteid muudetud vastavaks kontserni arvestuspõhimõtetele.

Tütarettevõtted

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on valitsev mõju. Valitseva mõju olemasolu määramisel lähtutakse juhendist RTJ 11. Valitseva mõju olemasolu eeldatakse üldiselt juhul kui emaettevõtte omanduses on otse või tütarettevõtete kaudu rohkem kui 50% tütarettevõtte hääleõigusest.

Tütarettevõtte soetamist kajastatakse ostumeetodil (välja arvatud ühise valitseva mõju all toimuvad äriühendused, mida kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil). Vastavalt ostumeetodile võetakse omandatud tütarettevõtte varad, kohustised ja tingimuslikud kohustised (s.o omandatud netovara) arvele nende õiglases väärtuses ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahe kajastatakse positiivse või negatiivse firmaväärtusena.

Alates omandamise kuupäevast kajastatakse kontserni osalust omandatud ettevõtte varades, kohustistes ja tingimuslikes kohustistes ning tekkinud firmaväärtust konsolideeritud bilansis ning osalust omandatud ettevõtte tuludes ja kuludes konsolideeritud tulemiaruanes. Positiivset firmaväärtust kajastatakse konsolideeritud bilansis immateriaalse varana.

Konsolideeritud aastaaruande lisades esitatud emaettevõtte konsolideerimata aruanded

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata aruanded. Emaettevõtte aruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, v.a investeringud tütar- ja sidusettevõtetesse, mis konsolideerimata aruandes on kajastatud soetusmaksumuses (miinus vajadusel allahindlused).

Finantsvarad

Kontsernil on järgmised finantsvarad: raha ja ekvivalendid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded.

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval (s.t päeval, mil kontsern võtab endale kohustise (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit), kuni 3-kuulisi tähtajalisi deposiite ning paigutusi rahaturufondidesse ja muudesse ülikviidsetesse fondidesse, mis investeerivad instrumentidesse, mis individuaalselt vastavad raha ja raha ekvivalendi mõistele.

Nõuded ostjate vastu

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse kontserni tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus tagasimaksed ning vajadusel tehtavad allahindlused).

Varud

Kontserni põhitegevuses ei kasutata füüsilisi varusid. Varudena kajastatakse klientide jaoks uute ühenduste loomiseks tehtud tellimustööde kulutusi, mille edasimüük kliendile toimub järgmisel perioodil.

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude kuluks kandmisel kasutatakse individuaalse hindamise meetodit. Varud kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Materiaalsed põhivarad

Materiaalseteks põhivaradeks loetakse kontserni enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 639 eurot.

Varuosi, mille eeldatav kasutusiga on rohkem kui üks aasta või mida saab kasutada ainult konkreetse põhivara objekti juures, käsitletakse samuti materiaalse põhivarana vastavalt RTJ 5 p.10.

Materiaalsed põhivarad võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta.

Materiaalseid põhivarasid kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et kontsern saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muud hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamise arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Aruandeperioodil (ja eelneval perioodil) arvestati materiaalsete põhivarade gruppidele järgmised kasulikud eluead:

Rajatised / telekommunikatsioonivõrgud / mikrotorustikud: 20 aastat

Rajatised / telekommunikatsioonivõrgud / kaablistikud: 10 aastat

Muu materiaalne põhivara, inventar ja IT seadmed: 3-5 aastat

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust või vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest. Igal aruandekuupäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade ning amortisatsioonimeetodi põhjendatust.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus (miinus müügikulutused) või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivara arvestus järgib lõigus "Materiaalne põhivara" kirjeldatud põhimõtteid.

Aruandeperioodil arvestati immateriaalsele põhivarale kasulikuks elueaks 5 aastat.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu sisemise intressimäära meetodil.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates aruandekuupäevast, kui kontsernil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva või kui laenuandjal oli õigus aruandekuupäeval finantskohustis tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Rendiarvestus

Kontsern kui rentnik

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tulemiaruanDES kuluna.

Kontsern kui rendileandja – vt lõik Tulud / Renditasud

Sihtfinantseerimine

Alates ELA SA tegevuse alustamisest kuni 2012. majandusaasta lõpuni lähtus sihtfinantseeringu arvestus sel ajal kehtinud juhendist RTJ 12 "Valitsusepoolne abi", arvestus toimus brutomeetodil ning aastaaruanded koostati samuti brutomeetodi järgi.

Alates 2013. aastast jõustunud juhendi RTJ 12 "Valitsusepoolne abi" muudatus ei võimaldanud enam jätkata seni sihtfinantseeringute osas rakendatud arvestusmeetodi kasutamist.

Varade sihtfinantseerimine

Alates 2013 majandusaastast on sihtfinantseerimise kajastamisel arvestusmeetodiks valitud netomeetod, kuna nimetatud meetod annab RTJ 12-ga kehtestatud võimalikest arvestusmeetoditest kõige õiglasema ülevaate sihtasutuse majandustegevusest ja sellega kaasnevatest tuludest ja kuludest.

Netomeetodi puhul kajastatakse sihtfinantseerimise abil soetatud vara bilansis tema netosoetusmaksumuses – st bilansis kajastub põhivaradest vaid nende soetamisel tasutud omafinantseeringu osa.

Kõigi sihtfinantseeringuga soetatud varade üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Soetatud vara kajastatakse edaspidi vastavalt materiaalse põhivara arvestuse põhimõtetele.

Tegevuse sihtfinantseerimise kajastamist eelpool nimetatud RTJ 12 muudatus ei mõjutanud.

Tegevuse sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui:

(a) sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks; ja

(b) sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud.

Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustisena. Vastavat kohustist kajastatakse bilansis lühi- või pikaajalisena olenevalt sellest, millal toimub sihtfinantseerimisega kaasnevate tingimuste täitmine.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel.

Renditasud

Tulusid renditehingutelt, mis toimuvad pikema ajaperioodi jooksul, kajastatakse lineaarselt lepingus ettenähtud rendiperioodi jooksul tulemiaruanDES tuluna.

Teenusega liitumisega seoses osutatavad teenused

Tulenevalt tegevusala eripärast on iga uue liitumiskoha valiku ja väljaehitamisega seoses vajalik teostada töid selle liitumise võimaluse teostumiseks. Need tööd tulenevad iga kliendi ja iga liitumiskoha spetsiifikast, ning neid ei ole võimalik kasutada teiste klientide juures, kui antud klient näiteks tulevikus loobub teenusest.

Neid tasusid nimetatakse kliendarvelduses arusaadavuse mõttes "liitumistasudeks", kuid tehingu majanduslikust sisust lähtudes on tegu kliendi jaoks tellimustööde tegemisega. Lähtuvalt tulude ja kulude vastavuse printsiibist kajastatakse neid tasusid (ELA SA poolt tehtud kulude kompensatsioon) samas perioodis kui nende aluseks olevaid kulusid.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldis kajastatakse juhul, kui kontsernil lasub enne aruandekuupäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või faktiline kohustis, kohustise realiseerumine on tõenäoline ja selle summat on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldis moodustatakse ja kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt aruandekuupäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustise rahuldamiseks. Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (st eraldisega seotud väljamaksete nüüdsväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Lühiajalistena kajastatakse selliseid eraldisi, mis realiseeruvad tõenäoliselt 12 kuu jooksul alates aruandekuupäevast või normaalse äritsükli jooksul.

Eraldis kajastatakse bilansis ainult juhul kui selle realiseerumise tõenäosus on suurem kui 50% (st realiseerumine on tõenäolisem kui mitterealiseerumine). Juhul kui realiseerumise tõenäosus on väiksem kui 50%, eraldist bilansis ei kajastata, kuid võimalik kohustis avalikustatakse aruande lisades tingimusliku kohustisena.

Tingimuslik kohustis on võimalik või eksisteeriv kohustis, mille realiseerumine ei ole tõenäoline või mille suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega mõõta. Tingimuslikke kohustisi ei kajastata bilansis, kuid informatsioon oluliste tingimuslike kohustiste kohta avalikustatakse aruande lisades. Lisades ei avalikustata selliseid tingimuslikke kohustisi, mille realiseerumine on äärmiselt ebatõenäoline.

Ümberehituste eraldis

ELASA võrk paikneb teistele omanikele kuuluvatel maadel. Seoses nendel maadel toimuvate võimalike ümberehitustega (nt teemaadel teede rekonstrueerimise projektid, ristmike rajamine jms) võib osutuda vajalikuks, et ELASA võrk tuleb ajutiselt ehituse perioodiks ümber tõsta, ning uuesti paigaldada vastavalt ümberehitusele. Ümberehituste eraldis moodustatakse selliste kulude katmiseks tulevikus, tuginedes arvestuslikele ehitushindadele.

Seotud osapooled

Tulenevalt kontserni tegevuse eripärast loetakse seotud osapoolteks kontserni juhatuse liikmeid ja nende lähedasi pere liikmeid, ning nende valitseva või olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Vastvalt sihtasutuse asutamisoskuse punktile 11.1 on sihtasutuse asutajad võtnud kohustise mitte osaleda sihtasutuse juhtimises ega mõjutada juhtimist.

Õigusaktidest tulenevalt loetakse formaalselt asutajaid seotud osapoolteks, kuigi nad realselt tegevust ei mõjuta.

Aruandekuupäeva järgsed sündmused

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega. Korrigeeriv aruandekuupäeva järgne sündmus on sündmus, mis kinnitab aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid ning selle mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanes. Mittekorrigeeriv aruandekuupäeva järgne sündmus on selline sündmus, mis ei anna tunnistust aruandekuupäeval eksisteerinud asjaoludest ning selle mõju lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanes ei kajastata, vaid avaldatakse lisades juhul, kui nad on olulised.

Lisa 2 Raha

	31.12.2018	31.12.2017
Arvelduskontod	666 032	1 024 990
Kokku raha	666 032	1 024 990

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

	31.12.2018	31.12.2017
Nõuded ostjate vastu	169 484	199 982
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	1 277	2 476
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded (vt lisa 4)	4 494	5 150
Kokku nõuded ja ettemaksed	175 255	207 608

Lisa 4 Maksud

	31.12.2018		31.12.2017	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	-	304	-	230
Käibemaks (vt lisa 3)	4 494	22 629	5 150	21 470
Üksikisiku tulumaks	-	3 700	-	3 342
Sotsiaalmaks	-	6 788	-	6 403
Kohustuslik kogumispension	-	318	-	413
Töökindlustusmaksed	-	352	-	342
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	4 494	34 091	5 150	32 200

Ettemaksude osas vt lisa 3, maksuvõlgade osas vt lisa 9.

Lisa 5 Tütarettevõtte

ELA SA omandas 19. jaanuaril 2011 100%-lise osaluse Estwin Projektijuhtimise Osühingus (asukohamaa: Eesti, tegevusala: ehitusprojektide juhtimisega seotud teenused).

Alates 2011.aasta jaanuarist kajastatakse seda kui tütarettevõtet.

Majandusaasta ja eelneva majandusaasta jooksul oli Estwin Projektijuhtimise OÜ ELA SA valitseva mõju all ja seisuga 31.12.2018 on ELA SA osalus 100%.

Käesoleva konsolideeritud aastaaaruande koostamisel on eelneva perioodi võrdlusandmete esitamiseks Estwin Projektijuhtimise OÜ finantsnäitajad konsolideeritud.

Estwin Projektijuhtimise OÜ on olnud ELA SA valitseva mõju all alates asutamisest.

Lisa 6 Põhivara

Alates tegevuse alustamisest kuni 2012. aasta lõpuni võeti sihtfinantseeritud põhivara arvele ning kajastati bilansis kogusummas (omafinantseeringu osa pluss sihtfinantseeritud osa).

Alates 2013. aastast jõustunud juhendi RTJ 12 "Valitsusepoolne abi" muudatus ei võimaldanud enam jätkata seni sihtfinantseeringute osas rakendatud arvestusmeetodi kasutamist.

Järgnevatel aastatel (2013-2018) on sihtfinantseerimise kajastamisel arvestusmeetodiks valitud netomeetod tulenevalt kehtinud juhenditest.

Netomeetodi puhul kajastatakse sihtfinantseerimise abil soetatud vara bilansis tema netosoetusmaksumuses – st bilansis kajastub põhivaradest vaid nende soetamisel tasutud omafinantseeringu osa.

Kõigi sihtfinantseeringuga soetatud varade üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara

	Rajatised (telekommuni- katsioonivõrgud)	Lõpetamata projektid	Muu materiaalne põhivara	Kokku materiaalne põhivara
31.12.2016				
Soetusmaksumus	6 351 368	819 636	43 783	7 214 787
Akumuleeritud kulum	- 881 971	-	- 40 788	- 922 758
Jääkmaksumus	5 469 397	819 636	2 995	6 292 029
2017.a toimunud muutused				
Lõpetamata projektide valmimine	716 503	- 716 503	-	-
Lisandumine	1 056 150	-	874	1 057 025
Lõpetamata projektide mahakandmine	-	- 103 132	-	- 103 132
Amortisatsioonikulu	- 413 778	-	- 2 940	- 416 718
31.12.2017				
Soetusmaksumus	8 124 022	-	44 657	8 168 679
Akumuleeritud kulum	-1 295 748	-	- 43 728	-1 339 476
Jääkmaksumus	6 828 274	-	929	6 829 203
2018.a toimunud muutused				
Lisandumine	1 235 242	-	-	1 235 242
Tagastatud toetuse ümberklassifitseerimine	86 382	-	-	86 382
Täielikult amortiseeritud põhivara mahakandmine				
soetusmaksumus	-	-	- 31 609	- 31 609
akumuleeritud kulum	-	-	31 609	31 609
Amortisatsioonikulu	- 497 607	-	- 560	- 498 167
31.12.2018				
Soetusmaksumus	9 445 646	-	13 049	9 458 694
Akumuleeritud kulum	-1 793 355	-	- 12 679	-1 806 034
Jääkmaksumus	7 652 291	-	369	7 652 661

Lõpetamata projektidena kajastuvad valmimisjärgus telekommunikatsioonivõrgu objektid.

Materiaalset põhivara ei ole võlakohustiste tagatiseks panditud.

Ülevaade sihtfinantseeritud materiaaalsete põhivarade bilansivälisest arvestusest.

Kontsernis peetakse sihtfinantseeritud põhivarade üle terviklikku arvestust, mis lähtub varade kogumaksumusest. Arvestuse käigus eristatakse nende varade omafinantseeringu osa (mida kajastatakse bilansis) ja sihtfinantseeringu osa (mida kajastatakse bilansiväliselt).

Arvestus kogu põhivara, sh bilansivälise põhivara üle järgib samu põhivara arvestuse põhimõtteid, s.t ka bilansivälise vara osas arvestatakse soetusmaksumust, arvestuslikku kulumit ja jääkmaksumust.

Ülevaatlikkuse huvides on toodud sihtfinantseeritud materiaaalsete põhivarade kogumaksumuste koondtabel, mis sisaldab bilansilist ja bilansiväliselt osa.

	Rajatised (telekommuni- katsioonivõrgud)	Lõpetamata projektid	Muu materiaalne põhivara	Kokku materiaalne põhivara
31.12.2016				
Soetusmaksumus	46 914 584	4 886 429	43 783	51 844 796
Akumuleeritud kulum	-7 408 890	-	- 40 788	-7 449 678
Jääkmaksumus	39 505 694	4 886 429	2 995	44 395 119
2017.a toimunud muutused				
Lõpetamata projektide valmimine	4 783 297	-4 783 297	-	-
Lisandumine	6 924 130	-	874	6 925 004
Lõpetamata projektide mahakandmine	-	- 103 132	-	- 103 132
Amortisatsioonikulu	-3 033 721	-	- 2 940	-3 036 662
31.12.2017				
Soetusmaksumus	58 622 011	-	44 657	58 666 668
Akumuleeritud kulum	-10 442 612	-	- 43 728	-10 486 339
Jääkmaksumus	48 179 400	-	929	48 180 329
2018.a toimunud muutused				
Lisandumine	7 868 353	-	-	7 868 353
Täielikult amortiseeritud põhivara mahakandmine				
soetusmaksumus	-	-	- 31 609	- 31 609
akumuleeritud kulum	-	-	31 609	31 609
Amortisatsioonikulu	-3 543 391	-	- 560	-3 543 951
31.12.2018				
Soetusmaksumus	66 490 364	-	13 049	66 503 412
Akumuleeritud kulum	-13 986 002	-	- 12 679	-13 998 682
Jääkmaksumus	52 504 361	-	369	52 504 731

Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivarana kajastatakse soetatud tarkvaralahendusi.

Immateriaalse põhivara osas ei ole vajalik pidada täiendavalt bilansivälist arvestust, kuna need on soetatud ilma sihtfinantseeringut kasutamata.

	Immateriaalne põhivara
31.12.2016	
Soetusmaksumus	103 642
Akumuleeritud kulum	- 1 727
Jääkmaksumus	101 915
Lisandumine	42 411
Amortisatsioonikulu	- 28 836
31.12.2017	
Soetusmaksumus	146 053
Akumuleeritud kulum	- 30 564
Jääkmaksumus	115 489
Amortisatsioonikulu	- 29 211
31.12.2018	
Soetusmaksumus	146 053
Akumuleeritud kulum	- 59 775
Jääkmaksumus	86 278

Immateriaalset põhivara ei ole võlakohustiste tagatiseks panditud.

Lisa 7 Kasutusrent

Kontsern kui rentnik:

Kontsern rentis majandusaastal kolme sõiduauto. Perioodi lõpu seisuga kehtivad lepingud lõpevad vastavalt 15.07.2019, 15.05.2022 ja 17.09.2022. Kontsern rentis samuti kontoriruumi.

	2018	2017
Kasutusrendikulu	44 601	42 336
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest	31.12.2018	31.12.2017
12 kuu jooksul	29 842	25 126
1-5 aasta jooksul	18 520	3 220

Kontsern kui rendileandja: vt lisa 11

Lisa 8 Laenukohustised

Põhiosa tagasimaksed					
	Saldo 31.12.2018	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	> 5 aastat	Tagasimakse tähtaeg
Investeeringislaen	58 714	58 714	-	-	30.09.2019
Investeeringislaen	874 158	134 486	739 672	-	25.07.2022
Investeeringislaen	423 005	67 000	356 005	-	30.07.2023
Investeeringislaen	2 034 137	263 040	1 771 097	-	26.06.2020
Investeeringislaen	1 768 710	191 400	1 577 310	-	31.12.2022
Investeeringislaen	1 171 933	120 000	480 000	571 933	16.01.2025
Kokku	6 330 657	834 640	4 924 084	571 933	

Põhiosa tagasimaksed					
	Saldo 31.12.2017	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	> 5 aastat	Tagasimakse tähtaeg
Investeeringislaen	158 714	100 000	58 714	-	30.09.2019
Investeeringislaen	1 008 644	134 486	874 158	-	25.07.2022
Investeeringislaen	506 755	506 755	-	-	30.07.2018 (**)
Investeeringislaen	2 362 937	328 800	2 034 137	-	26.06.2020
Investeeringislaen	1 912 260	143 550	1 768 710	-	31.12.2022
Kokku	5 949 310	1 213 590	4 735 719	-	

(**) laen on refinantseeritud pärast bilansipäeva.

Kõigi laenude valuutaks on euro ja kõik on Euriboril põhineva ujuva intressimääraga.

Lisa 9 Võlad ja ettemaksed

	31.12.2018	31.12.2017
Võlad hankijatele	28 030	46 341
Võlad töövõtjatele ja puhkusekohustus	107 863	89 327
Intressivõlad	62	5 996
Muud viitvõlad	4 597	5 473
Maksuvõlad (vt lisa 4)	34 091	32 200
Saadud tagatismaksed	-	77 099
Kokku	174 643	256 436

Lisa 10 Sihtfinantseerimine

Alates 2013. majandusaastast kajastatakse sihtfinantseeritud põhivara bilansis netosoetusmaksumuses – s.o vara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud vara soetamiseks saadud sihtfinantseerimise summa (vt ka lisa 6). Sellest tulenevalt ei kajastata alates 2013. majandusaastast enam bilansi pikaajalistes kohustistes ka rida "sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused", mida kajastati bilansis enne 2013. majandusaastat.

Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	31.12.2016	Saadud	Tagastatud	31.12.2017
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks				
Sihtfinantseering EL toetustest	-	5 867 980	-	-
s.h RIA vahendusel		5 867 980	-	
Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	-	5 867 980	-	-
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Sihtfinantseering asutajatelt	239 960	-	-	239 960
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	239 960	-	-	239 960
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	239 960	5 867 980	-	239 960

Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	31.12.2017	Saadud	Tagastatud	31.12.2018
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks				
Sihtfinantseering EL toetustest	-	6 633 111	- 86 382	-
s.h RIA vahendusel		6 633 111	- 86 382	
Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	-	6 633 111	- 86 382	-
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Sihtfinantseering asutajatelt	239 960	-	-	239 960
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	239 960	-	-	239 960
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	239 960	6 633 111	- 86 382	239 960

Sihtfinantseering asutajatelt.

Asutajate poolt kanti Sihtasutusele (SA) pärast asutamist üle rahalisi vahendeid summas 511 293 eurot (8 000 000 krooni), mille arvelt ei moodustatud sihtkapitali, vaid selle eesmärgiks oli katta tegevuskulusid sel määral, et SA tegevustulem ei oleks negatiivne, ning võimaldada SA-l teha investeeringuid.

Seda sihtfinantseeringut on kasutatud asutajate poolt määratud eesmärgil – katmaks kulusid sel määral, et SA tegevuse tulem ei oleks negatiivne, kuni 2011. majandusaastani, k.a.

Kuna aastatel 2012 kuni 2018 on tulud ületanud kulusid, siis ei ole neil aastatel asutajate sihtfinantseeringut kasutatud. Sihtfinantseeringu jääk, mis kajastub bilansis pikaajalise kohustisena, võimaldab seda kasutada vajadusel tulevikus.

Sihtfinantseering EL toetustest

Aruandeaastal saadud summa, 6 633 111 eurot seostub 10. ja 11. hanke lairibavõrgu objektidega.

(Eelmise aasta summa, 5 867 980 eurot seostus 9. hanke lairibavõrgu objektidega).

Aruandeperioodil tagastatud toetus summas 86 382 eurot seostub 8. ja 9. hanke objektidega (eelneval aastal sihtfinantseerimise summasid ei tagastatud).

Lisa 11 Tulu ettevõtlusest

Konsolideeritud müügitulu jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

	2018	2017
Tulud valguskaabli kiu rendile andmisest	1 416 867	1 491 514
Muud teenused	157 983	148 658
Kokku tulu ettevõtlusest	1 574 850	1 640 172

Vt ka lisa 7.

ELA SA konsolideeritud müügitulu jaotus geograafiliste piirkondade lõikes: Eesti 100%, (2017: Eesti 100%)

Lisa 12 Muud tulud ja akumuleeritud tulem

ELA SA sai 2012. aastal ehituslepingute tähtaja ületamisest tulenevalt tulusid leppetrahvidest kogusummas 114 tuhat eurot.

Neid põhitegevusega mitteseotud tulusid kajastati real "muud tulud" ning nad mõjutavad hinnanguliselt ligikaudselt samas summas ka 2012 aasta netotulemit, ning alates 2013. aastast akumuleeritud tulemit.

Aastatel 2013 kuni 2018 vastavaid tulusid ei ole saadud.

Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud

	2018	2017
Ruumide rendi ja hoolduskulud	- 7 011	- 10 824
Mitmesugused tegevuskulud	- 11 938	- 27 665
Infotehnoloogia	- 35 369	- 42 850
Juriidilised teenused	- 46 487	- 33 703
Transpordikulud	- 39 889	- 39 508
Sidekulud	- 3 011	- 4 390
Raamatupidamisega seotud kulud	- 17 932	- 16 646
Kantseleikulud	- 31 725	- 24 008
Lähetus ja koolituskulud	- 12 073	- 3 359
Võrgu tähistused jm kommunikatsioon	-	- 14 829
Kokku	- 205 435	- 217 783

Lisa 14 Tööjõukulud

	2018	2017
Kokku tööjõukulud	- 384 631	- 351 828
s.h: palgakulu	- 292 815	- 263 301
sotsiaalmaks	- 91 816	- 88 527
 Töötajate keskmine arv		
taandatud täistööajale	5	5
sh juriidilise isiku juhatuse liige	1	1
töölepingu alusel	4	4

Lisa 15 Tehingud seotud osapooltega

Saldod ja tehingud asutajatega seotud ettevõtetega:

	31.12.2018	31.12.2017
Nõuded / ostjatelt laekumata arved	123 794	149 132
Võlad tarnijatele	20 956	17 507
Saadud tagatismaksed	0	36 392
Kokku kohustused	20 956	53 899
	2018	2017
Müük (käibemaksuta summa)	1 212 275	1 357 769
Ostud (käibemaksuta summa)	3 974 273	2 045 164

Müük on põhiosas seotud valguskaabli kiu rendiga. Ostud on seotud sideteenustega ning telekommunikatsioonivõrkude ehituse ja omanikujärelvalvega.

Aruandeperioodil on kontsernis juhatuse liikmetele tasusid arvestatud kokku summas 66,2 (2017: 57,6) tuhat eurot. Aruandeperioodil ega võrdlusperioodil nõukogu liikmetele tasusid ei makstud ega soodustusi ei antud.

Juhatus liikmele on ette nähtud hüvitis lepingu ennetähtaegse lõpetamise korral 3 kuu tasu ulatuses.

Lisa 16 Pikaajalised eraldised

	Ümberehituste eraldis	Garantiiperioodiks saadud tagatised	Kokku
Pikaajalised eraldised seisuga 31.12.2016	615 000	12 857	627 857
Moodustamine jooksva aasta tulemi arvelt	123 000	-	123 000
Moodustamine eelmiste perioodide akumul. tulemi arvelt	529 187		529 187
Tagatise tagastamine		- 12 857	- 12 857
Pikaajalised eraldised seisuga 31.12.2017	1 267 187	-	1 267 187
Pikaajalised eraldised seisuga 31.12.2018	1 267 187	-	1 267 187

Eraldiste realiseerumise aeg on tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul alates aruandekuupäevast. 2018. aasta jooksul eraldiste osas muutusi ei toimunud.

Lisa 17 Käibevara ja lühiajalised kohustised

Seisuga 31.12.2018 ületavad kontserni lühiajalised kohustised käibevarasid 164 406 euro ulatuses (seisuga 31.12.2017 oli käibekapital samuti negatiivne 230 393 euro ulatuses).

Juhtkonna hinnangul on kontsernil piisavalt likviidseid vahendeid igapäevase majandustegevuse jaoks, lisaks on kontsernil sõlmitud pangas arvelduskrediidi leping, mille arvelt on võimalik katta vajadusel makseagade erinevusest tulenevaid vahesid.

Juhtkonna hinnangul see asjaolu ei põhjusta ebakindlust tegevuse jätkuvusele ning kontsern suudab oma kohustised õigeaegselt täita.

Lisa 18 Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded

**Eesti Lairiba Arenduse SA
Balanss**

	31.12.2018	31.12.2017
Varad		
Käibevara		
Raha	454 576	774 275
Nõuded ja ettemaksed	170 539	186 088
Varud	3 590	7 035
Kokku käibevara	628 705	967 398
Põhivara		
Pikaajalised finantsinvesteeringud		
Tütarettevõtjate osad	2 556	2 556
Kokku pikaajalised finantsinvesteeringud	2 556	2 556
Materiaalne põhivara		
Telekommunikatsioonivõrgud	7 652 291	6 828 274
Muu materiaalne põhivara	369	929
Kokku materiaalne põhivara	7 652 661	6 829 203
Immateriaalne põhivara	86 278	115 489
Kokku põhivara	7 741 494	6 947 248
Kokku varad	8 370 199	7 914 646
Kohustised ja netovara		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Laenukohustised	834 640	1 213 590
Võlad ja ettemaksed	155 882	226 018
Kokku lühiajalised kohustised	990 522	1 439 608
Pikaajalised kohustised		
Pikaajalised laenukohustised	5 496 017	4 735 719
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	239 960	239 960
Pikaajalised eraldised	1 267 187	1 267 187
Kokku pikaajalised kohustised	7 003 164	6 242 866
Kokku kohustised	7 993 685	7 682 474
Netovara		
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	232 172	96 978
Aruandeperioodi tulem	144 342	135 194
Kokku netovara	376 514	232 172
Kokku kohustised ja netovara	8 370 199	7 914 646

**Eesti Lairiba Arenduse SA
Tulemiaruanne**

	2018	2017
Tulud		
Tulu ettevõtlusest	1 624 050	1 633 046
Muud tulud	1 352	8
Kokku tulud	1 625 402	1 633 053
Kulud		
Kaubad toore materjal ja teenused	- 180 713	- 283 754
Mitmesugused tegevuskulud	- 194 343	- 190 754
Tööjõukulud	- 324 393	- 291 320
Põhivara kulum ja väärtuse langus	- 527 377	- 548 686
Muud kulud	- 159 016	- 103 750
Kokku kulud	-1 385 842	-1 418 265
Põhitegevuse tulem	239 560	214 789
Finantskulud		
Intressikulud	- 95 218	- 79 594
Kokku finantskulud	- 95 218	- 79 594
Aruandeperioodi tulem	144 342	135 194

Eesti Lairiba Arenduse SA
Rahavoogude aruanne

	2018	2017
Rahavoog põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	239 560	214 788
Makstud intressid	- 95 218	- 79 594
Põhivara kulum ja väärtuse langus	527 377	548 686
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	18 995	628 197
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	- 70 136	- 79 260
Pikaajaliste eraldiste muutus	-	110 143
Kokku rahavoog põhitegevusest	620 577	1 342 961
Rahavoog investeerimisest		
Investeeringud põhivarasse, omafinantseeringu arvelt	-1 235 241	-1 099 435
Investeeringud põhivarasse, sihtfinantseeringu arvelt (*)	-6 633 112	-7 677 999
Kokku rahavoog investeerimisest	-7 868 353	-8 777 435
Rahavoog finantseerimisest		
Saadud põhivara sihtfinantseerimine EL toetustest (*)	6 633 111	7 677 999
Tagastatud põhivara sihtfinantseerimine EL toetustest	- 86 382	-
Saadud laenud	1 171 933	1 035 525
Saadud laenude tagasimaksed	- 790 586	- 442 634
Arvelduskrediidi saldo muutus	-	- 91 781
Kokku rahavoog finantseerimisest	6 928 077	8 179 109
Kokku rahavood	- 319 699	744 635
Raha muutus	- 319 699	744 635
Raha perioodi algul	774 275	29 640
Raha perioodi lõpul	454 576	774 275

(*) Real kajastuvad perioodi rahavood, millest osa seostub eelneva perioodi projektidega.

Eesti Lairiba Arenduse SA
Netovara muutuste aruanne

	Akumuleeritud tulem	Kokku netovara
Saldo seisuga 31.12.2016	626 165	626 165
Garantiireservi moodustamine eelmiste perioodide tulemi arvelt	- 529 187	- 529 187
Aruandeperioodi tulem	135 194	135 194
Saldo seisuga 31.12.2017	232 172	232 172
Aruandeperioodi tulem	144 342	144 342
Saldo seisuga 31.12.2018	376 514	376 514

Korrigeeritud konsolideerimata omakapital

Saldo 31.12.2017	232 172
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste:	
bilansiline väärtus arvestatuna	
soetusmaksumuse meetodil	- 2 556
bilansiline väärtus arvestatuna	
kapitaliosaluse meetodil	241 818
Korrigeeritud konsolideerimata	
netovara 31.12.2017	471 434
 Saldo 31.12.2018	 376 514
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste:	
bilansiline väärtus arvestatuna	
soetusmaksumuse meetodil	- 2 556
bilansiline väärtus arvestatuna	
kapitaliosaluse meetodil	197 411
Korrigeeritud konsolideerimata	
netovara 31.12.2018	571 369

Juhatuse allkirjad 2018. a konsolideeritud majandusaasta aruandele

ELA SA 2018. a majandusaasta aruande allkirjastamine

/kuupäev digiallkirjas/

/allkirjastatud digitaalselt/

Priit Soom
juhatuse liige

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Lk1

Lk2

ELA SA konsolideerimata müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le

EMTAK	Tegevusala	2018
61901	Muu telekommunikatsioon	1 625 402
	Konsolideerimata müügitulu kokku	1 625 402

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 08.05.2019

Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus (registrikood: 90010094) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
PRIIT SOOM	Juhatuse liige	08.05.2019

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus ja tema tütaretevõtj (kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31.12.2018 ning konsolideeritud tulemiaruanne, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt kontserni konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31.12.2018 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksptide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas kontserni liikvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust kontserni suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime kontserni majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus kontserni konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame kontserniauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Margit Viks
Vandeauditori number 526

BDO Eesti AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 1
A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, Harju maakond, 11316

08.05.2019

Audiitorite digitaalallkirjad

Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus (registrikood: 90010094) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MARGIT VIKS	Vandeaudiitor	08.05.2019

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Elektroonilise side muud teenused	61901	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6310555
E-posti aadress	info@elasa.ee
Veebilehe aadress	www.elasa.ee